

TARYBOS SPRENDIMAS (ES) 2022/1223

2022 m. liepos 12 d.

dėl lėšų, nepanaudotų vykdamas iš 10-ojo ir 11-ojo Europos plėtros fondų finansuojamus projektus, paskirstymo siekiant finansuoti veiksmus, kuriais sprendžiami klausimai, susiję su aprūpinimo maistu saugumo krize ir ekonominiu sukrėtimu Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno (AKR) šalyse Rusijai pradėjus agresijos karą prieš Ukrainą

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į Taryboje posėdžiavusių valstybių narių Vyriausybės atstovų vidaus susitarimą dėl Bendrijos pagalbos finansavimo pagal 2008–2013 m. daugiamečę finansinę programą vadovaujantis AKR ir EB partnerystės susitarimu ir dėl finansinės pagalbos skyrimo užjūrio šalims ir teritorijoms, kurioms taikoma EB sutarties ketvirta dalis, ⁽¹⁾ (toliau – Vidaus susitarimas dėl 10-ojo EPF), ypač į jo 1 straipsnio 5 dalį,

atsižvelgdama į Taryboje posėdžiavusių Europos Sąjungos valstybių narių Vyriausybės atstovų vidaus susitarimą dėl Europos Sąjungos pagalbos finansavimo pagal 2014–2020 m. daugiamečę finansinę programą vadovaujantis AKR ir ES partnerystės susitarimu ir dėl finansinės paramos skyrimo užjūrio šalims ir teritorijoms, kurioms taikoma Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo ketvirtoji dalis ⁽²⁾ (toliau – Vidaus susitarimas dėl 11-ojo EPF), ypač į jo 1 straipsnio 4 ir 5 dalis,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Rusijai pradėjus agresijos karą prieš Ukrainą aprūpinimo maistu saugumo padėtis pasaulyje sparčiai blogėja ir labiausiai nuo to nukentčia mažiausiai išsivysčiusios šalys ar maisto deficitą patiriančios mažų pajamų šalys;
- (2) pagal Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonės „Globali Europa“, nustatytos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/947 ⁽³⁾, geografinį ramstį į programas jau įtraukta 3 mlrd. EUR. 2,3 mlrd. EUR iš tos sumos skirta Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno (toliau – AKR) šalims žemės ūkio, mitybos, vandens ir sanitarijos veiksams 2021–2024 m. finansuoti. Atsižvelgiant į poreikių mastą ir numatomas pasekmes, reiktų sutelkti papildomų priemonių labiausiai paveiktoms šalims partnerėms remti;
- (3) Sąjunga yra beveik visiškai įvykdžiusi pradinį humanitarinės pagalbos biudžetą, skirtą aprūpinimo maistu saugumui ir susijusiems poreikiams AKR šalyse, nustatytiems prieš Rusijos agresijos karo Ukrainoje pradžią. Atsižvelgiant į itin sudėtingą aprūpinimo maistu saugumo padėtį AKR šalyse, tas lėšas reikia papildyti atitinkamais ištekliais, kad būtų reaguojama į tolesnį humanitarinių poreikių didėjimą ir užtikrinti bendradarbiavimo tęstinumą nuo krizės iki stabilių vystymosi sąlygų;
- (4) savo 2022 m. kovo 24–25 d. išvadose Europos Vadovų Taryba paragino Komisiją teikti pirmenybę darbui, susijusiam su pasauliniu aprūpinimo maistu saugumu ir maisto įperkamumu, visų pirma remiant aprūpinimo maistu saugumą ir žemės ūkį Ukrainoje, pažeidžiamiausiose trečiojoje valstybėse ir trečiojoje valstybėse, kurioms kyla didžiausias pavojus;

⁽¹⁾ OL L 247, 2006 9 9, p. 32.

⁽²⁾ OL L 210, 2013 8 6, p. 1.

⁽³⁾ 2021 m. birželio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/947, kuriuo nustatoma Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė „Globali Europa“, iš dalies keičiamas ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 466/2014/ES ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1601 ir Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 480/2009 (OL L 209, 2021 6 14, p. 1).

- (5) savo 2022 m. gegužės 30–31 d. išvadose Europos Vadovų Taryba paragino Komisiją išnagrinėti galimybę sutelkti Europos plėtros fondo (toliau – EPF) rezervas labiausiai paveiktoms šalims partnerėms remti;
- (6) savo 2022 m. birželio 20 d. išvadose Taryba pritarė Europos komandos atsakui į pasaulinį maisto stygių ir paragino Komisiją, Europos išorės veikslių tarnybą (EIVT) ir valstybes nares savo finansine parama visų pirma siekti spręsti aprūpinimo maistu saugumo pasaulyje klausimus, be kita ko, neatidėliotinus humanitarinius poreikius, įskaitant prirėmus finansinę ir techninę pagalbą maistą importuojančioms šalims, taip pat vidutinės trukmės ir ilgalaikes tvarias maisto sistemas ir sustiprintą vietos gamybą siekiant didesnio atsparumo, išnagrinėjant visus esamus finansavimo šaltinius, be kita ko, mobilizuojant EPF rezervas;
- (7) be to, Taryba pabrėžė, jog svarbu, kad Sąjunga rodytų tvirtą solidarumą užtikrindama greitą ir visapusišką atsaką, pagrįstą veiksmingu daugiašališkumu; tai bus grindžiama 2022 m. kovo 23 d. Komisijos komunikatu „Aprūpinimo maistu užtikrinimas ir maisto sistemų atsparumo didinimas“ ir trimis Maisto ir žemės ūkio atsparumo didinimo programos (FARM) ramsčiais – prekyba, solidarumas ir gamyba – kuriuos palankiai įvertino Europos Vadovų Taryba, ir veiksmus visapusiškai derinant su Jungtinių Tautų reagavimo į pasaulinę krizę grupe (GCRG) ir kitomis atitinkamomis tarptautinėmis iniciatyvomis, visų pirma, G7 inicijuotu Pasauliniu aprūpinimo maistu saugumo aljansu;
- (8) atsižvelgiant į didelį poveikį įvairioms AKR šalims, projektams pagal 10-ąją ir 11-ąją EPF skirtų nepanaudotų lėšų sutelkimas išimties tvarka Sąjungai ir jos valstybėms narėms turėtų sudaryti sąlygas aktyviau reaguoti į krizę, ypatingą dėmesį skiriant AKR šalims, kurios yra pažeidžiamiausios ir kurioms kyla didžiausias pavojus;
- (9) tomis lėšomis turėtų būti finansuojami veiksmai, kuriais siekiama remti maisto gamybą ir maisto sistemų atsparumą, humanitarinę pagalbą ir teikti makroekonominę paramą, kad būtų užtikrintas makroekonominis stabilumas, padėta atgauti fiskalinę erdvę ir padidinti tarptautiniai rezervai, visų pirma pasitelkiant daugiašalius organus. Lėšos turėtų apimti rėmimo išlaidas, nurodytas Vidaus susitarimo dėl 11-ojo EPF 6 straipsnyje;
- (10) pagal Susitarimo dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos (*) 153 straipsnį Jungtinei Karalystei priklausanti tų lėšų dalis nebus dar kartą panaudota;
- (11) atsižvelgiant į tai, kad Vidaus susitarimo dėl 11-ojo EPF 14 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad šis Susitarimas turi galioti tol, kol to reikia tam, kad visos pagal AKR ir ES partnerystės susitarimą finansuojamos operacijos būtų visiškai įvykdytos, ši nuostata suprantama taip, kad ji apima dabartinį 10-ojo ir 11-ojo EPF nepanaudotų lėšų sutelkimą išimties tvarka siekiant finansuoti veiksmus, kuriais siekiama įveikti aprūpinimo maistu saugumo krizę ir įveikti ekonominį sukrėtimą AKR šalyse dėl Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą;
- (12) lėšos turėtų būti naudojamos pagal 11-ajam EPF taikomas taisykles ir procedūras, kaip nustatyta Tarybos reglamentuose (ES) 2015/322 (²) ir (ES) 2018/1877 (³);
- (13) pakartotinai panaudotos 10-ojo EPF lėšos, prieš tai nepaskirstytos pagal Vidaus susitarimo dėl 11-ojo EPF 1 straipsnio 3 dalį arba sugrąžintos pagal to Susitarimo 1 straipsnio 4 dalį, turi išlikti 10-ojo EPF ištekliais pagal Vidaus susitarimo dėl 10-ojo EPF 1 straipsnio 2 dalies a punktą;
- (14) pakartotinai panaudotos 11-ojo EPF lėšos, prieš tai nepaskirstytos arba sugrąžintos pagal Reglamento (ES) 2018/1877 24 straipsnio 5 dalį, turi išlikti 11-ojo EPF ištekliais pagal Vidaus susitarimo dėl 11-ojo EPF 1 straipsnio 2 dalies a punktą,

(*) OL L 29, 2020 1 31, p. 7.

(²) 2015 m. kovo 2 d. Tarybos reglamentas (ES) 2015/322 dėl 11-ojo Europos plėtros fondo įgyvendinimo (OL L 58, 2015 3 3, p. 1).

(³) 2018 m. lapkričio 26 d. Tarybos reglamentas (ES) 2018/1877 dėl 11-ajam Europos plėtros fondui taikomo finansinio reglamento, panaikinantį Reglamentą (ES) 2015/323 (OL L 307, 2018 12 3, p. 1).

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. 600 000 000 EUR neviršijanti suma iš lėšų, nepanaudotų vykdant iš 10-ojo ir 11-ojo EPF finansuojamus projektus, išimties tvarka skiriama veiksams, kuriais sprendžiami su aprūpinimo maistu saugumo krize ir ekonominiu sukrėtimu AKR šalyse Rusijai pradėjus agresijos karą prieš Ukrainą susiję klausimai, finansuoti.
2. 1 dalyje nurodytomis lėšomis veiksmai turėtų būti finansuojami taip:
 - iki 350 000 000 EUR – maisto gamybai ir maisto sistemų atsparumui;
 - iki 150 000 000 EUR – humanitarinei pagalbai ir
 - iki 100 000 000 EUR – makroekonominiai paramai.
3. Iš 1 dalyje nurodytos sumos iki 488 000 000 EUR skiriama iš 10-ojo EPF ir iki 112 000 000 EUR skiriama iš 11-ojo EPF. Iš tų lėšų ne daugiau kaip 18 000 000 EUR skiriama Komisijos patirtoms rėmimo išlaidoms padengti.
4. 1 dalyje nurodytos lėšos naudojamos finansiniams įsipareigojimams vykdyti pagal 11-ajam EPF taikomas taisykles ir procedūras, kaip nustatyta reglamentuose (ES) 2015/322 ir (ES) 2018/1877.

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo priėmimo.

Priimta Briuselyje 2022 m. liepos 12 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
Z. STANJURA